ANUL VII. No. 1987. EDITIA A TREIA MARȚI 27 SEPTEMBRE 1894.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
ȘI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *București* LA CASA ADMINISTRAȚIEI
DIN *Județe* ȘI *Streinătate* PRIN MANDATE POȘTALE
UN AN IN ȚARĂ 30 LEI; IN STREINĂTATE 50 LEI
ȘASE LUNI . . 15 » » » 25 »
TREI LUNI . . 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *București* ȘI *județe* SE PRIMESC *numaĭ la Administrație*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAȚIEI Ș *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEI RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA *kioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain*

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

INTRUNIREA LIBERALILOR

Am ascultat cu multă atențiune discursul rostit erĭ de D. Dimitrie A. Sturza în sala Orfeŭ.

Timpul nu-mĭ permite a da astăzĭ cetitorilor *Adevărului* o apreciare amănunțită asupra acesteĭ cuvîntărĭ, care conține programul partiduluĭ național-liberal în chestiunea transilvăneană. Voiŭ reveni asupra acestuĭ discurs cînd el va fi tipărit.

Mă voiŭ mărgini dar pentru azĭ la cîte-va aprecierĭ generale.

Șeful liberalilor a răspuns în mare parte a cuvîntăreĭ sale la discursul rostit de contele Kalnoky în fața delegațiuneĭ ungureștĭ.

Se știe că ministrul austro-ungar a acuzat pe D. Dimitrie A. Sturdza, că atît D-sa cît și partidul național-liberal sunt iridendiștĭ, și prin urmare că eĭ constitue o primejdie pentru pacea europeană.

Șeful liberalilor, care cunoaște foarte bine chestiunea transilvăneană, a spulberat această acuzațiune, arătînd că nicĭ un partid de guvernămînt în Romînia nu poate aluneca pe calea iridentismuluĭ.

El a arătat că această mare cauză a fraților noștri de peste Munțĭ a luat naștere, nu în regatul Romînieĭ, ci în sînul Transilvanieĭ, cînd Ungurii — această rușine în mijlocul Europeĭ civilizate — aŭ început lucrarea lor de maghiarizare asupra *treĭ milioane de Romînĭ.*

In Ungaria sînt două legĭ a preseĭ:— una pentru Maghiarĭ și alta pentru Romînĭ.

In Ungaria sînt două legĭ electorale:—una pentru Maghiarĭ și alta pentru Romînĭ.

Și cînd glasurĭ de protestare sĕ ridică în Romînia liberă contra acestor monstruoase inichitățĭ, sĕ găsește la Viena saŭ la Pesta un ministru, cu destulă rea credință, care sĕ strige că sub aceste protestărĭ să ascunde o lucrare iridentistă.

Modul infam, cu care sînt tratațĭ conducătorii partiduluĭ național în temnițele ungureștĭ, este revoltător. Eĭ sînt închișĭ în niște odăĭ micĭ, împreună cu criminaliĭ ordinarĭ.

Și cu toate acestea, Ungurii aŭ neobrăzarea de a pretinde că eĭ sînt un element de civilizațiune în Orientul Europeĭ, pe cînd locul lor ar fi în Asia saŭ în Africa.

Șeful liberalilor a făcut destăinuirĭ grave asupra purtăreĭ fanarotuluĭ de la externe și a luĭ Take Schwalb în chestiunea transilvăneană, și îmĭ rezerv a reveni asupra lor cînd discursul D-luĭ Dimitrie A. Sturdza va fi tipărit.

De altmintrelea aceste destăinuirĭ nu m'aŭ mirat, căcĭ știŭ că lichelele conservatoare sînt slugĭ plecate ale luĭ Kalnoky, numaĭ pentru a se menține la putere.

Și dacă am vorbit de putere, nu pot să nu menționa aicĭ declarația șefuluĭ liberalilor:

Știĭ — a zis Domnul Dimitrie A. Sturdza — *că mulțĭ pretind, că atitudinea mea în chestiunea transilvăneană depărtează de la guvern pentru mult timp pe partidul național-liberal. Așa este, dar acest partid nu poate veni la putere de cît purtînd în mînă un drapel pe care să fie scris:*

— Liberarea a treĭ milioane de Romînĭ de sub jugul aziatic al Ungurilor, prin o egală împărțire a drepturilor cetățeneștĭ, în tot regatul Sfîntuluĭ Ștefan.

Frumoasă și patriotică declarațiune!

Dar nu se teme oare șeful liberalilor de marea parte a partiduluĭ care este nerăbdătoare și care voește cît maĭ curînd să ajungă la putere?

Acea parte compusă din burtăverde flămînzĭ, cu pofte marĭ, fără ideal, nu vor sfîșăea oare acest măreț stindard pe care l'a luat în mînă D. Dimitrie A. Sturdza?

Viitorul singur va răspunde la aceste două întrebărĭ.

Din partea mea așĭ dori a vedea, înainte de a închide ochiĭ pentru vecie, un partid ajungînd la putere, pentru a îndeplini toate angajamentele luate în opoziție.

Alex. V. Beldimanŭ.

INTRUNIREA LIBERALILOR

Discursul D-luĭ Aurelian.-D. Paladi. Cuvîntarea D-luĭ D. Sturza.

Intrunirea provocată de liberalĭ provocase o vie curiozitate în public, de oare-ce se svonise că D. Sturza are să facă niște importante declarațiunĭ în chestia națională.

De înainte de 2 ore sala Orfeŭ a început a se umplea de lume. Oratoriĭ însă nu se arătară de cît pe aproape de treĭ, de și publicul dădea numeroase semne de impaciență.

Cel întîiŭ care luă cuvîntul fu:

D. Aurelian

D. Aurelian de șĭ vorbește cel întîiŭ, nu abordează nicĭ una din chestiile anunțate, ci în calitatea sa de economist tratează chestia crizeĭ economice.

D-sa începe să ne spună că crizele sînt în genere niște *evoluțiunĭ economice* (?), dar că criza de la noĭ este o sdruncinare a întreguluĭ nostru organism social. Arendașiĭ părăsesc moșiile, fabricanțiĭ fabricele, iar comercianțiĭ daŭ faliment.

Care e cauza? Sunt cauze externe și interne.

Scăderea prețuluĭ grînelor e o causă externă și generală. Pe aiurea însă guvernele aŭ știut să ea măsurĭ pentru a o face maĭ puțin sensibilă, pe cînd la noĭ guvernul n'a luat nicĭ o măsură.

Printre cauzele locale cea maĭ importantă e defectuoasa politică economică a guvernuluĭ.

Guvernul conservator, a sacrificat începuturile industrieĭ naționale sub pretext de a favoriza agricultura, fără însă ca să o poată proteja în realitate. In adevăr guvernul n'a dat nicĭ o scutire morilor romîne, nicĭ o primă pentru exportul de alcool, așa încît grînile noastre fără căutare sunt private și de aceste importante căĭ de scurgere. Pe de altă parte guvernul n'a făcut nimic pentru a proteja comerțul nostru de vite, sub pretextul că n'avem vite de export; precum asemenea a lăsat ca Austria să ne împedice a exporta petroleu în cătime maĭ mică, de cît 2000 tone.

Toate aceste împrejurărĭ aŭ ascuțit criza prin care trecem. Acĭ făcînd o digresie D. Aurelian, ne vorbește de agiu și susține că agiul are avantajele luĭ, dînd ca probă că el există în Ungaria și Rusia, fără ca financiariĭ să se gîndească al stîrpi (?).

Care e leacul la această situație, exclamă D. Aurelian? D-sa însă se eschivează, cînd e vorba de a arăta leacul și ne vorbește de purtarea guvernuluĭ în chestia națională și de starea țăreĭ sub liberalĭ.

D. Paladi

Spune că pe lîngă sărăcia arătată de D. Aurelian, maĭ e o sărăcie în țară, acea de care suferă guvernul: sărăcia sentimentuluĭ național.

Această lipsă a fost infierată deunăzi la alegerile comunale, cînd cu toate nemerniciile săvîrșite de guvern, țara și-a dat verdictul eĭ de condemnare.—Cînd, lăsînd la o parte Bucureștiul, găsim că guvernul are 5600 voturĭ față cu 5400 a opozițieĭ, aceasta dovedește că e înfrînt, și că dacă ar avea demnitate ar trebui să se retragă.

In loc de aceasta însă, guvernul a voit să se răzbune de această bătaie suferită, pregătindu-șĭ o victorie, cea maĭ infamă, acea din noaptea de 14 Septembre.

D-sa face apoĭ istoricul venireĭ studenților în capitală, a manifestațieĭ și a brutalităților polițieneștĭ și ajunge la concluzia că după toate aceste împrejurărĭ, țara e în drept să ceară disolvarea parlamentuluĭ.

Țara trebue să se ridice pentru a spune Regeluĭ că mantia de ermină a tronuluĭ se stropește mereŭ cu pete de sînge: 8 Aprile, 24 Februarie, uciderea țăranilor, 14 Septembre și că guvernul îșĭ face titlurĭ la recunoștința străinilor, din toate nenorocirile țăreĭ.

Glasul țăreĭ trebue să fie auzit și disolvarea să se acorde.

D. Dim. Sturdza

Vorbește de chestia națională șĭ accentuează popularitatea acesteĭ chestiĭ, care e înțeleasă de toțĭ Romîniĭ, fiind-că toțĭ îșĭ daŭ seamă că e o chestie de existență pentru noĭ. După cum spunea Brătianu, atuncĭ cînd Romîniĭ de dincolo vor pieri, se duce și Romînia întreagă.

Unde s'a născut chestia națională? — Nu în regat, ci în Ungaria cînd dreptatea a dispărut, cînd arbitrariul și barbaria aŭ început a înflori între ungurĭ. Și nu acum de curînd, ci foarte de mult, căcĭ primele mișcărĭ se urcă la 1791 și apoĭ apar la 1821, la 48 cu revindicărĭ identice ca azĭ.

Odinioară însă Romîniĭ din regat nu luaŭ în seamă aceste mișcărĭ, fiind eĭ înșășĭ ocupațĭ cu organizarea statuluĭ.

Ungurii aŭ profitat de aceasta pentru așĭ întinde strășnicia. Azĭ eĭ par a se trezi încă în Evul-Mediu. Aicĭ D-sa arată pe larg, suferințele Romînilor: persecuția în stat, închiderea școlilor, persecutarea limbeĭ, închisorile oribile, împărțirea circumscripțiilor electorale astfel că în unele locurĭ 100 ungurĭ aleg 1 deputat, pe cînd 300.000 de Romînĭ aiurea n'aŭ acest drept., etc. etc.

Toate acestea aŭ făcut ca chestia națională să înceapă a se agita și la noĭ. Ungurii însă în loc de a ține seamă de ea, s'aŭ bizuit că teama uneĭ conflagrațiunĭ europene ne va împiedica să ducem prea departe lucrurile, și aŭ început cu persecuțiĭ cumplite.

Atuncĭ aŭ făcut legea infamă a școalelor și a azilurilor de copiĭ; de atuncĭ aŭ început procesele alea nenumărate. In 10 anĭ s'aŭ deschis 40 procese, aŭ fost 79 condemnațĭ la, în total, 52 anĭ de temniță.

Toate acestea însă aŭ rănit adînc în inimă poporul romîn, aŭ deșteptat chestia națională la noĭ în țară și aŭ adus-o acolo în **cît orĭ-ce guvern care nu ar ține seamă de ea trebue să cadă de la putere.**

Aceasta însă nu înseamnă că mișcarea aceasta este iridentistă, după cum s'a zis. Nu dorința de a cuceri Transilvania ne animă. Nu ea însuflețește pe partidul liberal. El chiar a fost tot-d'a-una protivnic iridentismuluĭ, probă discursul D-luĭ Sturza în Senat. Ceea-ce mișcă pe liberalĭ e dorința de a ridica glasul pentru a face să înceteze suferințele fraților de dincolo, pentru a împiedica nimicirea lor. O dată eĭ nimicițĭ și noĭ vom fi în primejdie, căcĭ ținta Ungurilor e de a ajunge la Marea Neagră.

Și din acest punct de vedere pericolul unguresc e maĭ mare de cît cel rusesc: în potriva tendințelor ruseștĭ se ridică toată lumea, pe cînd în potriva planurilor de desnaționalizare ungureștĭ nu ne ajută nimenĭ în Europa.

D. Sturdza face apoĭ un lung și violent rechizitor în potriva atitudineĭ guvernuluĭ în chestia națională reproșindu-ĭ maĭ ales că s'a infeodat tripleĭ alianțe, tocmaĭ acum cînd ungurĭ vor să sugrume pe Romîniĭ din Transilvania.

In fine termină spunînd că învinuirea de iredentism adusă de guvernamentalĭ liberalilor este antinațională, căcĭ prin aceasta se poate stinge simpatia născută în Europa pentru cauza romînească, așa ca Ungurii să poată rămîne slobozĭ pentru a sugruma pe Romîniĭ de dincolo.

Cronicar.

UN REGULAMENT

Monitorul Oficial publică un *regulament pentru industriile insalubre*, întocmit de ministrul de interne, cu scopul de a interpreta art 140—147 din legea sanitară.

Acest regulament, cu toate lacunele luĭ, cu tot spiritul strîmt în care este conceput, are totușĭ o mare importanță. In el găsim o sumă de dispozițiunĭ, a căror necesitate era foarte mult simțită. Pînă acum, exploatarea lucrătoruluĭ nu primise nicĭ o limitațiune legală, nu fusese încunjurată cu nicĭ un soĭ de garanție legală, măcar pentru viață și sănătate.

Instalarea industriilor se făcea în localurĭ impropriĭ: strimte, necurate infecte. Lucrătoriĭ eraŭ grămădițĭ în ele, fără a se ține în seama nicĭ lipsa de aer, nicĭ de sănătate.

Mașinele eraŭ așezate fără nicĭ o precauțiune, așa că dădeaŭ zilnic loc la accidente nenorocite, iar în industriile insalubre nu se lua nicĭ o precauțiune în potriva emanațiunilor toxice.

Asemenea nimic nu oprea întrebuințarea copiilor și femeilor și nimic nu țărmuria rapacitatea patronală, în dorința-ĭ de a lungi cît maĭ mult ziua de lucru.

In acest din urmă punct noul regulament, nu ne aduce nimic noŭ, căcĭ art. 12 lasă liberă exploatarea mizerieĭ lucrătoruluĭ de către patron, spunînd că: *lucrătorul adult, de sex bărbătesc, este stăpîn pe timpul și felul munceĭ.*

Nenorocitul princip al libertățeĭ contractuluĭ este dar lăsat neștirbit.

Regulamentul însă se ocupă de copiĭ și oprește întrebuințarea lor la o vîrstă inferioară de 12 anĭ, precum și întrebuințarea lor în genere și a femeilor la munca de noapte. Maximul zileĭ de lucru pentru copiĭ este fixat la 6 ore, și pentru femeĭ la 4 ore.

Nu vedem însă nicĭ un fel de reglementare a munceĭ femeilor însărcinate, de și chestiunea aceasta a făcut obiectul preocupăreĭ legiuitoruluĭ în toate statele civilizate.

Regulamentul ne spune numaĭ atît că femeile lehuze nu se pot admite în fabricĭ de cît după 40 zile de la facere.

Regulamentul constitue însă o sumă de dispozițiunĭ foarte importante privitoare la higienă și care dacă vor fi riguros aplicate, vor da foarte bune roade.

Ast-fel toate industriile insalubre sînt supuse privighiăreĭ și controluluĭ administrațieĭ sanitare, care va cerceta dacă localurile sînt destul de încăpătoare, dacă sînt în bune condițiunĭ higienice, dacă sînt curate ținute, dacă nu prezintă în interior primejdiĭ pentru viața lucrătorilor și în afară pentru sănătatea vecinilor.

Ar fi de dorit ca multe din aceste măsurĭ să fie întinse prin un regulament și asupra industriilor salubre și că în curînd să vie un alt ministru maĭ deștept și maĭ în curent cu cerințele moderne, de cît Conu Lascar ca să complecteze regulamentul actual.

C.

VIRGULE?

Se știe că pînă în ultimele momente ale viețeĭ sale soluționiste, regretatul Spanachidi trăia în senina iluzie că ceea-ce găseam nostim și vrednic de remarcat în genialele sale cugetărĭ, a căror colecție o făceam la «Carnet», era — lipsa de virgule, greșelile de tipar și de gramatică. Și cînd noĭ îĭ imortalizam, de pildă, maxime ca aceasta: «Preoția trebue să fie un mijloc de demonstrație națională,» — el răspundea:

— Vă legațĭ de mine fiind-că n'am pus aci nicĭ o virgulă? Apoĭ dacă e vorba de virgule, eŭ pot să discut cu orĭ-cine. Dar cînd scriŭ, eŭ n'am vreme să mă gîndesc la virgule și la gramatică. N'am formă, pentru că am fond!

A zis și-a depus condeiul? Nu; ci l a trecut în miinile luĭ *Tell* de la *Lupta*. Acest alt bărbat cu fond, crezînd — ce rătăcire! — că la el am fi făcut aluzie cînd exprimam dorința ca în locul conțiliuluĭ Cosăcescu să ne explice *altul maĭ deștept* naufragiul radicalilor, — reia firul argumentelor luĭ Spanachidi și ne răspunde: Ce, nu vă plac articolele conțiliuluĭ saŭ ale mele din pricina virgulelor și a greșelilor de tipar? *Vă alegațĭ de astea, pentru că nu puteți discuta ideile din articole!* (Vezĭ *Carnetul luĭ Spanachidi*, No. XLVII).

Dar cine v'a vorbit de *lipsa de virgule*, stimabile? De *lipsa* asta a fost vorba? Nicĭ decum. Dimpotrivă, recunoaștem cu cea maĭ mare nepărtinire că tocmaĭ virgulele sunt tot ce poate fi maĭ remarcabil în articolele luĭ Tell și ale conțiliuluĭ.

Despre *greșelile de tipar*, nu zicem: am fost în adevăr, tot-d'a-una de părere că de cîte orĭ scriitorĭ ca Tell saŭ conțiliul iaŭ condeiul în mînă nu este de cît a comite greșelĭ de tipar. Dar pentru asta nu meritam, credem, să fim insultațĭ cu invitarea de a discuta — *ideile* luĭ Tell saŭ ale conțiliuluĭ.

Asemenea *ideĭ* se înregistrează pentru posteritate, alăturĭ de ale nemuritoruluĭ Spanachidi,—nu să discută!

Re.

REGELE SERBIEI

Viena. 25 Septembrie. — *Polit. Correspondenz* află din Belgrad din sorginte autorizată că svonurile răspîndite în Serbia și în străinătate și după carĭ călătoria regeluĭ ar fi în legătură cu unele proiecte de căsătorie, sînt desmințite.

Nicĭ un proiect de asemenea natură nu s'a format încă la Curtea din Serbia.

Regele va pleca la 14 Octombrie la Budapesta și la 16 dimineața la Berlin, unde va sosi la 17 după ameazĭ.

CHESTIILE RELIGIOASE în UNGARIA

Ministerul Wekerle a maĭ repurtat o grea învingere în Camera magnaților Ungarieĭ.

Se știe că proiectul căsătorieĭ civile, odată respins de magnațiĭ ungurĭ, a fost primit a doua oară cu o majoritate foarte neînsemnată.

Și maĭ neînsemnată adică abia de *un singur vot*—a fost aceea majoritate prin care, în ședința sa de sîmbătă, Camera magnaților a adoptat cel-l'alt proiect religios zis: «asupra liberuluĭ exercițiŭ al religiuneĭ.»

Reforma ce se face prin acest proiect și împotriva căreia catolicĭ maĭ ales aŭ dus o campanie tot atît de înverșunată ca și împotriva căsătorieĭ civile,—este că se primește și religiunea israelită printre cele «recunoscute de stat». Se va bucura decĭ de aci înainte și biserica israelită de aceleașĭ avantagiĭ și privilegiĭ ca și cele-l'alte bisericĭ: catolică, protestantă și ortodoxă.

O sută doĭ spre-zece magnațĭ aŭ votat împotriva acesteĭ reforme, și o sută treĭ-spre-zece pentru.

Cabinetul Wekerle a scăpat ast-fel, ca prin urechile aculuĭ, de o nouă încurcătură ca aceea cu căsătoria civilă, care era cît p'aci să-l coste existența.

V.

VILHELM II LA PARIS

Ziarul *le Gaulois* publică următoarea anecdotă curioasă:

Un frances petrecea zilele trecute la Berlin, pentru a studia chestiunile de carĭ se ocupă sindicatele de turnătoriĭ, foarte numeroase și foarte importante de cele două părțĭ ale Rinuluĭ și de care împăratul Wilhelm se interesează foarte mult. Acest francez a fost primit de împăratul Wilhelm, care ĭ-a zis:

Aceste sindicate mă interesează și pe mine cel puțin tot atît cît și pe d-ta. Mă țin în curent cu lucrările lor și caut să-mĭ procur toate lămuririle posibile.

«Compatrioțiĭ d-tale aŭ părerĭ greșite despre intențiile mele. Știŭ că eĭ vor să vadă în mine un fel de împărat barbar care nu visează de cît la războaie și la cucerirĭ.

«Dacă bunicul meŭ a fost nevoit, în adevăr, să fie un împărat răsboinic și cuceritor, eŭ nu voiŭ lipsi de a dovedi că voesc cu toată sinceritatea liniște și pace.

«Cînd veĭ maĭ veni pe la Berlin, vom maĭ vorbi de toate astea. Viĭ adesea pe aci?

— Foarte rar, sire, și nu cred să maĭ am multă vreme onoarea d'a revedea pe Maiestatea voastră.

— *Atuncĭ dar o să ne revedem la Paris.*

Și cum francezul îl privea cu un aer întrebător:

— Da, da, la 1900, la frumoasa d-voastră Expoziție.

Francezul nu-șĭ putu opri un gest de mirare.

— Știam că o să te mirĭ, sfîrși împăratul; dar cunosc caracterul francezilor, și cînd spun că mă voiŭ duce să le văd Expoziția, asta însemnează că știŭ ce trebue să fac pentru ca să mă duc.

Supliment la ADEVERUL No. 1987

din 27 Septembrie 1894

DEDICAT M. S. REGELUI ŞI PRINŢULUI FERDINAND

OFICERII GARNISONEI DIN ATHENA

IN

Contra ziaruluĭ AKROPOLIS

Inainte de devastare

Incă cu cîte-va zile maĭ nainte, redacţia ziaruluĭ *Acropolis* a fost încunoştiinţată că oficeriĭ aveaŭ de gînd să atace pe redactorĭ, pentru că aceştia nu încetaŭ de a publica articole injurioase atît în contra armateĭ, cît şi a oficerilor; nu aŭ luat însă în consideraţie, nimenĭ de la redacţia numituluĭ ziar, această ameninţare, şi nicĭ nu se gîndeaŭ la un sfîrşit atît de tragic.

Cu toate acestea oficeriĭ tuturor armelor din garnizona Atheneĭ, s'aŭ întrunit în maĭ multe rîndurĭ la clubul militar, şi s'aŭ consfătuit despre modul cum ar trebui să-şi rĕsbune pe ziarul *Acropolis.*

In cele din urmă, agresiunea a fost hotărîtă. De dimineaţa toţi oficeriĭ inferiori aŭ fost înştiinţaţi ca în ziua de 19 August, ora 11 a. m., să se găsească la clubul militar, situat în str. Stadiuluĭ. Se zice că aŭ fost date ordine ca toţi sub-ofiţeriĭ să nu iească din cazărmĭ la ora aceea. Unora dintr'înşiĭ ca maĭ devotaţi oficerilor, le-aŭ fost date şi ordin econfidenţiale.

Intrunirea oficerilor la clubul militar la ora indicată s'a făcut nu numaĭ din gradele inferioare ci şi din gradele superioare, şi chiar din corpul comenduireĭ, carĭ cu toţiĭ aŭ înjghebat atacul în contra luĭ *Acropolis.* S'a hotărît deci ca a doua-zi la ora 2 p. m. să se ducă cu toţiĭ la redacţia aceluĭ ziar şi să purceadă la devastarea luĭ, luînd comanda gradele maĭ superioare, adică capitaniĭ.

Intr'adevăr, a doua-zi, 20 August, la ora 2 p. m. S'aŭ adunat oficeriĭ din artilerie, cavalerie, geniŭ şi alţiĭ vre-o 150 la clubul militar, şi în spatele clubuluĭ aŭ venit 18 sergenţi cu cîţi-va soldaţi în bluze de serviciŭ, înarmaţi cu tîrnăcoape, cu casmale şi cu sape.

De acolo, aŭ pornit încet, pe la 2½ prin strada Stadiuluĭ îndreptîndu-se spre strada Sofocle, înainte mergeaŭ sub-oficeriĭ şi soldaţiĭ cu topoarele, pe care voiaŭ să le ascundă de privirile trecătorilor; oficeriĭ îĭ urmaŭ în neregulă. La ora aceia puţinĭ eraŭ trecătoriĭ, dar nicĭ aceştia nu se gîndeaŭ că aglomeraţia aceia de oficerĭ avea de gînd devastarea redacţieĭ luĭ «Acropolis.»

Devastarea

După ce trupa aceasta intră în str. Sofocle, se opri în faţa redacţieĭ ziaruluĭ «Agropolis»; în biurourĭ la ora aceia nu era nicĭ un redactor nicĭ vreun secretar saŭ reporter, de oare ce serviciul în redacţie şi administraţie începe de la ora 3 p. m.

D. Gabriilidis, directorul proprietar al ziaruluĭ era absent din capitala încă de o lună şi în momentul acela se afla la Berlin, iar muma sa cu cele două fiice petreceaŭ de cît-va timp la Kifisix.

Un portar, Barba Costa, cînd iĭ văzu, a vrut să închidă repede poarta, oficeriĭ însă năvăliră spărgînd poarta şi sfărîmînd firma ziaruluĭ. Odată intraţi în curte, capitaniĭ dedeaŭ ordine de devastare, cînd Barba Costa se repezi cu revolverul în mînă, înspuşcind în aer, la care respunseră oficeriĭ prin alte nouă impuşcăturĭ. Sgomotul revolverelor deştepfară curiositatea trecătorilor şi a vecinilor, adunîndu-se în strada Sofocle; sub-oficeriĭ şi sergenţiĭ de oraş opreaŭ pe curioşĭ să se apropie de localul redacţieĭ; publicul începuse să murmure văzîndu-se oprit de a trece dintr'o stradă în alta prin strada Sofocle, dar oficeriĭ îĭ rugaŭ să aibă pacienţă cîte-va minute; peste puţin toţĭ oficeriĭ aŭ început să strige: *Ura pentru armată.*

Ce se petrecea în momentele acelea în redacţie şi în cele-lalte biurourĭ şi în tipografie, nu se descrie. Numaĭ aspectul devastăreĭ abia putea, maĭ în urmă, să ne dea o idee despre sălbăticia şi fanatismul cu care saŭ rĕsbunat oficeriĭ pe toate acele obiecte.

Amănunţit nimenĭ nu poate descrie desastrul, devastarea tutulor acelor multiple obiecte, carĭ alcătuesc sediul uneĭ redacţiunĭ, care se compune din biurourĭ, mobile, deposite, administraţie, registre, librărie, colecţiunĭ de ziare, dicţionare, biblioteci, tipografie, litere, maşinĭ, turnătorie, atîtea şi atîtea maşinăriĭ şi în sfîrşit tot ce poate să aibă un mare atelier tipografic, o redacţie compusă din maĭ multe saloane, cu alte cuvinte un adevărat minister, care 'şĭ are regulat mersul serviciuluĭ cu ora, cu minuta, cu deosebitele atribuţiunĭ de la cel maĭ mic slujbaş până la cel maĭ mare. Toate acestea aŭ fost transformate într'o grămadă de sfărămăturĭ aruncate în curte, în biurourĭ şi în stradă. Nu aŭ fost cruţate nicĭ chiar apartamentele particulare ale D-luĭ Gabriilidis, aflate în etagiul din mijloc. Şi acolo aŭ năvălit oficeriĭ şi aŭ devastat biblioteca, frumoasa mobilă, tablourĭ şi aquarele de mare valoare, precum şi alte obiecte de artă, dulapurĭ, pendule, candelabre, şi în sfîrşit tot ce aŭ găsit aŭ sfărîmat şi aruncat pe stradă, în aplausele şi strigatele de răsbunare ale oficerilor rămaşi afară, şi care în sălbăticiea lor oarbă, sfărîmaŭ în picioare, tot ce vedeaŭ că nu a fost bine distrus de ceĭ din năuntru.

Totul aŭ distrus, nimic nu aŭ lăsat nevatămat, necruţînd nicĭ cel maĭ mic geam. Nicĭ clădirea n'ar fi scăpat nevătămată din mînile acestor sălbatici, dacă ar fi fost proprietatea D-luĭ Gabriilidis, de oare-ce nu aŭ cruţat nicĭ maşinile tipografice, nicĭ cele de stereotypie, nicĭ chiar marea şi frumoasa maşina rotativă, unica în Orient în felul eĭ cu care se tipărea, 30—35 miĭ de exemplare pe oră, şi tabloul moştenitoruluĭ tronuluĭ grecesc l'aŭ distrus în momentele acele de răsbunare.

După devastare

După devastare oficeriĭ s'aŭ retras, pe cînd publicul da năvală în stradă, prin amîndouă laturile, îndreptîndu-se apoĭ, care în diferite direcţiunĭ şi care postîndu-se în faţa clubuluĭ militar. Cetăţeniĭ eraŭ indignaţi la culme, văzînd împrăştiată pe stradă o avere cîştigată cu atîta sudoare timp de 12 anĭ.

Se sîfrşise desastrul cînd aŭ sosit comisarul Zahos al despărţireĭ a 2-a cu o trupă de sergenţĭ, şi-a ordonat împrăştiarea publiculuĭ. După acesta a sosit comandantul geandarmerieĭ Macris, directorul poliţieĭ Vlahopol, şi ajutorul comandantuluĭ pieţeĭ Caţiotis.

Pagubele causate sunt evaluate de *Acropolis* la 300 miĭ drahme, şi după cum zice s'ar fi perdut şi alte sume de banĭ şi poliţe, care de sigur că aŭ fost amestecate prin lucrurile distruse.

Redactoriĭ şi administratoriĭ aŭ venit şi eĭ la faţa loculuĭ ca să constate pagubele. Aŭ căutat să se presinte şi înaintea autorităţilor, dar nu aŭ găsit pe nimenĭ, aşa că unul din redactorĭ s'aŭ dus la Dekelia ca să se presinte Moştenitoruluĭ Regent, şi să-ĭ expue faptele după cum s'aŭ petrecut.

Moştenitorul aflînd devastarea, prin adjutantul săŭ, Hagipetru, a trimis pe ofiţerul Papadiamandopol să afle cele petrecute. Dirigintele redacţieĭ *Acropolis*, D. Repolos a trimis regeluĭ o telegramă, vestind în acelaş timp şi pe D. Gabriilidis, care se află la Berlin.

Măsurile guvernuluĭ

Este adevărat după cît aflăm, că prim-ministru nu ştia nimic despre cele petrecute, dar comenduirea şi poliţia eraŭ în curent încă de maĭ nainte; chiar ministrul de răsboĭ ştia. O vorbă eşită din gura ajutoruluĭ comenduireĭ Caţiotis, ne dă asigurarea, că şi comandantul pieţeĭ cu toată comănduirea era în curent cu cele ce aveaŭ să se petreacă în ziua devastăreĭ.

Prim-ministru şi ceĭ-l'alţĭ miniştri s'aŭ indignat la auzul acestuĭ vandalism şi întrunindu-se într'un consiliŭ aŭ hotărît exemplara şi aspra pedeapsă a tutulor agresorilor; aceiaşi hotărîre o luase şi regentul moştenitor, după cît aflam.

Erĭ noapte o vie mişcare se observă printre cercurile militare. Cu toate telegramele de felicitărĭ care le veneaŭ din alte garnisoane ale Grecieĭ de la toţi oficeriĭ; aceştia eraŭ destul de îngrijiaţĭ, şi cu toate acestea mulţi din trimişiĭ saŭ îmbrăcat în uniforme saŭ civil, cutreeraŭ tipografiile ca să oprească imprimarea luĭ *Acropolis* la tipografia Mandalachis, unde avea să se tipărească ziarul. Oficeriĭ aŭ făgăduit o bună recompensă să nu-l tipărească, şi aŭ reuşit.

Hotarîrea lor însă a fost brusc întîmpinată de altă hotarîre a prim-ministruluĭ, pe care găsindu-l redactoriĭ luĭ *Acropolis*, le-aŭ promis protecţiunea poliţieĭ pentru regulata apariţiune a ziaruluĭ.

Este de notat că ziarul *Acropolis* este independent astă-zi, după ce aŭ fost maĭ 'nainte devotat luĭ Tricupis cu care s'a supărat pentru că nu i-a dat banĭ să se plimbe la Exposiţia din Chicago. De atuncĭ a fost şi antidinastic, insultînd pe rege şi toată familia ca pe nişte lipitorĭ ce sug sîngele Grecieĭ.

Chiar în ziua aceea, a devastăreĭ, se publicase un articol injurios la adresa moştenitoruluĭ care ţine loc de Rege în absenţa tatăluĭ săŭ.

Faptele acestea făceaŭ pe oficeriĭ să creadă că nu se va găsi o tipografie în Athena, care se tipărească această foaie, însă s'a găsit tipografia ziaruluĭ *Falinghenesia* care şi-a luat această însărcinare sub paza poliţieĭ, faţă fiind ajutorul comandantuluĭ pieţeĭ Mavromati, cu o trupă de geandarmĭ şi agenţi poliţieneştĭ, aşa ca la ora 9 p. m. a apărut «Acropolis» pe două paginĭ.

Guvernul a fost dat în judecată de către ziarul «Acropolis», ca complice la cele întîmplate, pentru ca cu înţelegerea sa s'aŭ petrecut toate acele neorînduelĭ, şi nu aŭ luat nicĭ o măsură de apărare; asemenea a dat în judecată şi a denunţat comenduireĭ pe un-spre-zece oficerĭ inferiorĭ, ca instigatorĭ aĭ devastăreĭ, şi pe care i-aŭ putut observa ca maĭ înverşunaţĭ.

Raportul oficerilor

Toţĭ oficeriĭ care aŭ luat parte la devastarea ziaruluĭ *Acropolis*, presentîndu-se a doua-zi la corpurile respective aŭ raportat cu un deosebit cinism, şefilor lor ca cu toţi aŭ luat parte la memorabila scenă, justificînd hotarîrea lor ca impusă pentru onoarea armateĭ şi a societăţeĭ întregĭ, insultată şi batjocorită de atîta timp de *Acropolis*.

La prim-ministru

Prim-ministrul a primit în audienţă pe redactoriĭ de la *Acropolis* şi pe cîţi-va deputaţi, care aŭ povestit faptele în toată grozăvia lor. După aceea prim-ministrul a chemat pe comandantul corpuluĭ III de armată, generalul Karaiskakis, cu care s'a consfătuit despre măsurile ce trebuesc luate.

Regentul

Moştenitorul, care a aflat totul de la ziare, a cerut informaţiunĭ de la prim-ministrul şi de la ministrul de resboĭ, despre măsurile ce aŭ luat pentru pedepsirea bătăuşilor oficerĭ, după cum i-aŭ numit. I s'a raportat că s'a ordonat anchetă şi că generalul Karaiskakis, a fost pus în disponibilitate provisorie, pînă la iscălirea în regulă.

Un consiliŭ de miniştri

La consiliul de miniştri ţinut a doua zi s'a hotărît aspra pedepsire a celor ce se vor găsi culpabilĭ. Numaĭ ministrul de rĕzboĭ a vorbit în favoarea mişcăreĭ, căutînd să dea faptuluĭ o maĭ mică importanţă. D. Tricupis a chemat apoĭ la ministerul de interne pe generaluĭ Karaiskakis, căruia i-a făcut cunoscut punerea în disponibilitate. La minister s'a discutat pedepsirea ofiţerilor, la care iarăşĭ ministrul de rĕsboĭ a obiectat că va fi greŭ de pedepsit, fiind că toţi oficeriĭ sunt solidarĭ şi invinovăţiţĭ în corpore, pentru unul şi acelaş fapt. Ceĭ-l'alţĭ miniştri aŭ fost de aceiaşĭ părere cu D. Ciamados, dar D. Tricupis a observat că dacă va lăsa nepedepsită abaterea aceasta de la legĭ, a oficerilor, aceştia ar fi în stare într'o bună zi să ameninţe chiar statul, şi prin urmare trebuesc pedepsiţĭ exemplar, ca sĕ ştie că în ţara sunt legĭ pentru toată lumea şi că fapta lor este maĭ mult de cît laşe şi un început de desordine.

Ultima hotarîre a oficerilor

Oficeriĭ consfătuindu-se la clubul militar, aŭ hotărît ca prin toate mijloacele să oprească apariţia luĭ *Acropolis*, oprind chiar reîntoarcerea D-luĭ Gabriilidis în Athena. Aŭ maĭ hotărît sa-şi rĕsbune pe toate gazetele care aŭ fost defavorabile mişcăreĭ lor.

Miniştriĭ la moştenitor

Moştenitorul a venit în persoană la Athena şi imediat a chemat pe comandantul corpuluĭ al III de armată, considerat ca pus în disponibilitate, pe acel al gendarmerieĭ, pe ministrul de rĕzboĭ şi pe ceĭ-l'alţi, cu care s'a întreţinut treĭ ore.

Comandantuluĭ Stratos i s'a impus 20 zile închisoare pentru o scrisoare publicată în *Efimeris* fără permisiunea ministeruluĭ de rĕzboiŭ. Aghiotantul moştenitoruluĭ: Hagi Petru a avut maĭ multe întrevederĭ cu comandantul Pieţeĭ, care 'şĭ petrece pedeapsa la Faliron.

Comandanţiĭ trupelor

Şefiĭ regimentelor aŭ avut o întrunire la clubul militar, după care s'aŭ dus la corpul III de armată.

Scopul întruniriĭ a fost cestiunea pedepseĭ ce trebue aplicată instigatorilor mişcăreĭ ofiţerilor, după cum le-a fost orînduită de minister. Şefiĭ pe cale erarhică aŭ exprimat rugămintea ministruluĭ de rĕzboiŭ; să nu fie pedepsiţĭ numaĭ ceĭ 11 oficerĭ, de oare ce toată garnizona aŭ luat parte la faptul imputat şi cer ca şi ceĭ-l'alţĭ să fie pedepsiţĭ.

Pe cînd şefiĭ se aflaŭ la corpul de armată a sosit şi moştenitorul; aceştia aŭ expus regentuluĭ motivele care aŭ determinat pe oficerĭ să provoace acel scandal (!) exprimând şi părerea că nu numaĭ ceĭ 11 oficerĭ să fie pedepsiţĭ ci toată garnisoana.

Moştenitorul cunoscînd pe instigatoriĭ, din raportul maioruluĭ Mavromati, a rĕspuns că asupra lucruluĭ acestuia numaĭ tribunalul militar va fi competinte să se pronunţe, căruia se va înainta judecarea oficerilor şi numaĭ ancheta va dovedi cine sunt instigatoriĭ.

De la corpul de armată moştenitorul s'a dus la palat unde a primit în audienţă pe comandanţiĭ şi pe miniştri, de la care a cerut informaţiunĭ despre măsurile ce s'aŭ luat pentru menţinerea buneĭ ordine şi care din autorităţile militare aveaŭ cunoştinţă despre cele petrecute. S'a mirat foarte mult cînd a auzit, că printre agresoriĭ de la *Acropolis* se aflaŭ şi oficerĭ de la comănduire.

Declaraţia oficerilor

Oficeriĭ aŭ declarat că în cas cînd tribunalul va condamna pe stat să despăgubească pe D. Gabriilidis, dînşiĭ vor depune baniĭ; sunt 2000 de oficerĭ inferiorĭ, şi dacă fie-care va depune cîte 100 de drahme, se vor complecta într'o singură zi cele 200 miĭ de drahme pentru despăgubirea luĭ *Acropolis*. Nu voesc ca prin faptul lor să păgubească statul.

Oficeriĭ geandarmerieĭ nu aŭ luat parte la devastare pentru că dînşiĭ sunt supuşi tribunalelor civile, înaintea cărora în asemenea cas, ar fi trebuit să compare toţi ceĭ-l'aţĭ oficerĭ.

Telegramele

Lungĭ telegrame aŭ fost schimbate între regele şi moştenitorul Constantin.

Directorul ziaruluĭ *Acropolis* a primit o mulţime de telegrame de îmbărbătare. Locul devastăreĭ a fost visitat de un numeros public şi de corpul diplomatic. Corespondenţiĭ ziarelor streine aŭ luat fotografiĭ din interior şi din stradă.

Moştenitorul şi-a esprimat părerea de rĕu că nu s'a înlăturat mişcarea necalificabilă a oficerilor. Către redactorul luĭ *Acropolis* D. Spileotopol şi-a exprimat prin aghiotantul de serviciŭ, regretele sale, asigurîndu-l că toţi oficeriĭ vor fi aspru pedepsiţi după cum merită.

Ministrul de interne a făcut responsabil pe directorul poliţieĭ, în cas cînd apariţia ziaruluĭ *Acropolis* va fi impedecată. S'aŭ trimis trupe la typografie Pasaris unde s'a dus şi ajutorul comandantuluĭ pieţeĭ Caţiotis, ca să împuşte pe orĭ-ce oficer ar îndrazni să caute împedecarea apariţieĭ ziaruluĭ.

Moştenitorul în această afacere, arată cel maĭ mare interes, şi toată ziua stă la telefon şi cere informaţiunĭ, dînd şi ordine în consecinţă.

Ultime informaţiunĭ

Cestiunea oficerilor închişĭ pentru neorînduelile de la *Acropolis* aŭ intrat pe calea judiciară, liberîndu-se toţĭ ceĭ închişĭ în prima zi, şi lansîndu-se mandate în regulă.

La început se vorbea că şi oficeriĭ de marină ar fi felicitat, ca şi ceĭ-l'alţĭ, pe confraţiĭ lor de uscat, dar lucrul se desminte de însu-şĭ comandantul Bociari din Paros.

Purtarea oficerilor la ziarul *Acropolis* a fost calificată de comisarul regal ca vandalică, urmând sa-şi atragă consecinţele art. 240 din codul militar, după care: *treĭ saŭ maĭ mulţĭ militarĭ dacă distrug, saŭ strică cu forţa saŭ prin arme, o avere particulară sînt pedepsiţĭ cu moartea (grade superioare), iar gradele inferioare cu munca silnică pe viaţă. Cînd sînt circumstanţe atenuante pedeapsa se coboară la un an, ofiţerul însă îşĭ perde gradul.*

Finalul

Atît regele cît şi moştenitorul aŭ fost atît de indignaţĭ de purtarea maĭ mult de cît sălbatecă a ofiţerilor din Athena, în cît aŭ dat ordine severe ca să se găsească instigatoriĭ acesteĭ mişcărĭ şi pentru purtarea lor resvrătitoare să li se aplice întocmaĭ articolul de maĭ sus. Şi poporul este revoltat în contra acestor trîntorĭ aĭ societăţeĭ moderne.

«Tipografia Nouă» Gr. Panaitescu

BOALA ȚARULUI

Colonia, 25 *Kölniche Zeitung* află din Petersburg că nu se știe nimic despre agravarea stăriĭ țaruluĭ.

Temperatura din Livadia va decide dacă perechia imperială va maĭ sta cît-va timp în localitatea această saŭ dacă se va duce la Corfu unde i se pregătește castelul regeluĭ Grecieĭ.

Nu se știe de asemenea dacă Țareviciul va însoți perechia imperială la Corfu saŭ dacă se va întoarce la Petersburg.

Petersburg, 25 Septembre. — După știrile primite aicĭ, starea Țaruluĭ este satisfăcătoare și nu dă loc la nicĭ o temere. Se vede că este o îmbunătățire față cu zilele din urmă ale ședereĭ la Spala.

Somnul este bun.

Atena, 25 Septembre. — *Asly* anunță, că Țarul și familia imperială vor sosi peste cîte-va zile la Corfu. Eĭ vor fi însoțiți de regina Grecieĭ.

Regele George se va duce direct la Corfu pentru a primi pe Țar.

DAVID HAEK

FANTAZIE ȘI VIAȚA

OPTIMISTUL

Unul era învenінat, amărît, vedea toate cele ce sînt și par a fi prin ochelarĭ negri, nu se încredea în nimenĭ, nicĭ chiar în sine; într'un cuvînt, socotea toată lumea și tot ce este pe lume drept stricat și putred din rădăcină.

In ast-fel de împrejurărĭ era de crezut că el rămînea scutit cel puțin de unele încercărĭ neplăcute, pe care le îndură alțiĭ din partea oamenilor. Așĭ! El fu înșelat și purtat de nas maĭ mult, saŭ cel puțin tot atîta cît aceia carĭ aŭ o încredere nevinovată în toțĭ oameniĭ.

Cel-l'alt era cu totul alt-fel făcut. Luĭ totul i-se părea soare și lumină, socotea pe fie-care capabil numaĭ de bine, totul i-se părea adevăr și fără cusur. Și, curios lucru! rare orĭ venea cîte o dezamăgire ca să turbure cerul senin al sufletuluĭ săŭ și, dacă chiar se întîmpla, una ca asta, un zîmbet gonea îndată supărarea, precum vîntul gonește norașiĭ ceĭ ușureĭ.

Cum se putea una ca asta?

E drept că el socotea pe toată lumea maĭ mult de cît bună, dar de timpuriŭ își alesese de lozincă vorba: «— Increde-te orĭ-cuĭ, orĭ-cine ar fi; însă noaptea încue-țĭ ușa!»

SARCINA

Dinaintea soarteĭ sta omul.

—Ce te a adus la mine? întreabă ființa divină.

— Raza cunoștințeĭ mĭ-a luminat calea pe cărarea întunecoasă ce duce la tine. Vin pentru a-mĭ cunoaște menirea.

— Menirea?—Facla cunoștințeĭ tale de tine zicĭ că pîlpîe... Bine, fie cum vreĭ!

Ea făcu un semn și spiritele aflate în slujba sa aduseră unele lucrurĭ: sarcinĭ marĭ, sarcinĭ micĭ. Tot maĭ mare se făcea mormanul, tot maĭ înalt se ridica și totușĭ nu maĭ conteneaŭ de adus.

— Și toate astea să le duc eŭ? întrebă omul speriat.

— Toate și încă cevà maĭ mult! respunse soarta.

— Dar e cu neputință! nicĭ un muritor, orĭ cît de voinic ar fi și orĭ cît de lung i-ar fi veleatul, nu e în stare să ducă o sarcină ca asta.

— Aĭ dreptate, respunse prea luminata. Dar n'o veĭ duce singur. Cine-va îțĭ va ajuta.

— Cine va voi să fie așa de bun și așa de prost ca să-mĭ ajute să duc sarcina asta grea prin viață? exclamă iar omul.

— Eŭ! răspunse dinnapoia luĭ—zburdălnicia.

RANA

Rănit de moarte zăcea eroul în patul săŭ, înconjurat de prieteniĭ cuprinșĭ de jale.

Afară în pădure se întîmplase, în întunerecul nopțeĭ și nimenĭ nu știa cine e făptașul.

— Blestemată să fie mîna, care l-a lovit! strigă cel maĭ bun prieten al rănituluĭ, cu furie și durere. Blestemat să fie dușmanul, care s'a apropiat pe furiș de dînsul pentru a-l pierde!

— Dragă prietine, începu bolnavul cu glas slab, nu blestema pe acela, al căruĭ fier m'a lovit. Eŭ cred că nu era unul dintre aceĭ care treceaŭ pînă azĭ drept dușmaniĭ meĭ. Rana e dureroasă, rana e adîncă; numaĭ o mînă de prieten putea s'o facă așa.

Trad. de **Hus.**

INFORMAȚIUNI

Mișcarea în magistratură

D. Al. Marghiloman va hotărî mîine în mod definitiv mișcarea în magistratură.

Asupra intențiunilor D-luĭ Marghiloman circulă diferite svonurĭ, din carĭ cel maĭ sigur pare a fi următorul:

D. Populeanu va fi înaintat consilier la Curtea de Casație în locul D-luĭ Mandrea, înaintat la postul de președinte de secție, D. Bosie, membru la Curtea din Craiova va fi transferat la Bucureștĭ și în locu-ĭ se va numi D. Gîrleșteanu, fost prefect, D. Dîmboviceanu va fi înaintat la postul de procuror general și în locu-ĭ va fi înaintat D. Ștefănescu, actual președinte la tribunalul de comerț. Iar D. Paraschivescu va fi înaintat președinte la tribunalul de comerț.

Această mișcare nu este, însă, sigură, cu atît maĭ vîrtos, că întreaga magistratură din Capitală este scandalizată de intențiunea D-luĭ Marghiloman de a înainta pe D. Paraschivescu la un post atît de important.

Nu numaĭ atît! Dar D-niĭ judecătorĭ Oscar Niculescu, Stambulescu, Vericeanu, D. Florescu, V. Miclescu și C. St. Borănescu, și-aŭ anunțat demisiunile lor în cazul cînd D. Paraschivescu va fi înaintat.

Sîntem, decĭ, în fața uneĭ nouĭ crize.

Pester Correspondenz, *oficiosul guvernuluĭ unguresc, scrie următoarele:*

«In urma informațiilor oficioase, sosite în Viena pe cale diplomatică, se confirmă știrea, că guvernul romîn a luat deja măsurĭ riguroase de represiune în contra iredentiștilor romînĭ. In special D. Take Ionescu a luat măsurĭ severe în contra agitatorilor daco-romînĭ și a hotărît excluderea unuĭ număr de studențĭ de la universitatea din Bucureștĭ.

„E de sperat, că guvernul romîn va merge acum pe calea corectă, pe care a apucat'o.

„Aceste dovedesc succesul delegațiuneĭ ungare și a politiceĭ D-luĭ Kalnoky".

O singură observație avem de făcut: Este oare mulțumit guvernul de aceste laude ale oficioaselor ungureștĭ?

Baritonistul Dem. Popovicĭ, angajat la opera vagneriană din Baireuth, a fost rugat să se angajeze la opera ungurească din Budapesta.

D. Popovicĭ a răspuns direcțiuneĭ opereĭ ungureștĭ, că orĭ cît de avantagioase ar fi condițiunile, le refuză din capul loculuĭ din cauza persecuțiuneĭ la care sînt supușĭ Romîniĭ din Transilvania și Ungaria.

D. Septimiu Albini, prim-redactor al *Tribuneĭ* și fost secretar general al comitetuluĭ național din Sibiŭ, va fi judecat mîine la Curtea cu jurați din Cluj pentru redactarea, răspîndirea și prezentarea Memoranduluĭ la Viena împăratuluĭ Frantz Iosef.

Eforia Spitalelor Civile neputînd exploata în regie vr'o 9 moșiĭ ale sale, părăsite de arendașĭ, a hotărît să le rearendeze.

Exposiția din Cismegiŭ a fost vizitată pînă aseară de 67,000 de persoane și s'aŭ incasat din intrărĭ aproape 40,000 leĭ.

Bietul Nicu Catargiu a fost tras pe sfoară.

Fiind sigur, că va fi numit prefect de poliție în Iașĭ D-sa și-a dat demisiunea din postul de inspector polițienesc în Capitală. Dar pînă acum D. Leon Bogdan, prefectul polițieĭ din Iașĭ, nu și-a dat demisiunea și nicĭ nu se gîndește la asta.

Consiliul comunal din Galațĭ s'a constituit ierĭ.

Primar a fost ales faimosul C. Ressu și ajutorĭ de primarĭ vestițiĭ Niculescu și Rodocalat.

Bucuria tovărășieĭ Telega-Schwalb-Brudiu-Kanner.

D. conte Douglas de Thurn și Valsassina, actual atașat la legațiunea austro-ungară din München, a fost înaintat secretar la legațiunea din Bucureștĭ.

D-sa va sosi în Bucureștĭ la 1 Octombrie.

Ierĭ după amiazĭ comitetul studenților bucureștenĭ a ținut o întrunire de protestare la Ploeștĭ.

Aŭ vorbit președintele Ligeĭ locale, D. profesor Romanescu și studențiĭ Mușătescu, Rădulescu, Gideiŭ și Petre Petrescu.

Nu se semnalează nicĭ un incident.

Astă-zĭ s'a deschis subscripțiunea la noua emisiune de ventă 4%.

Subscripțiunile vor urma pînă mîine seară.

Un mare număr de comercianțĭ interesațĭ în falimentul Valsamos din Brăila, aŭ cerut guvernuluĭ grecesc extradarea falituluĭ, pentru ca să poată fi judecat în Romînia.

Mîine seară se vor termina marile manevre.

Regele va da mîine seară un mare banchet la Vasluĭ la care vor fi invitațĭ toțĭ ofițeriĭ superiorĭ, precum și atașațiĭ militarĭ străinĭ.

Pentru examenele de maior s'aŭ înscris deja 29 de căpitanĭ.

Examenele se vor începe imediat după marile manevre.

Săptămîna viitoare se vor începe experiențele cu diferitele speciĭ de prafurĭ de pușcă fără fum, fabricate la pulberăria statuluĭ din Lăculețe.

DIN FOCȘANI

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

Ultragiŭ adus magistraților. — In jurul uneĭ crime.

Ultragiŭ adus magistraților

Joĭ s'a judecat procesul luĭ Anastase Danalache, cel cu *Luceafărul* de veselă memorie. Celebrul prozator și ziarist Danalache fusese pus în prevenție și inculpat că ar fi insultat pe D. Tăzlănanu președintele Tribunaluluĭ și pe D. Cudalbu judecător, în exercițiul funcțiuneĭ lor.

Din depoziția martorilor reĭeșaŭ următoarele:

Danalache ceruse printr'o petiție, adresată D-luĭ Cudalbu, să i se dea copia de falimentele din tîrg, pentru a le publica în gazetă. D. Cudalbu, venit de curînd în Focșanĭ și necunoscînd circulara ministruluĭ de justiție prin care se oprea, în oare-care limite, publicitatea falimentelor, a încuviințat cererea.

După cît se pare, Danalache face un usaj foarte puțin cinstit cu încuviințarea asta: maĭ multe șantaje aŭ fost încercate de dînsul, din care unele se zice că aŭ reușit.

D. Tăzlănanu, cu drept cuvînt, a șters maĭ tîrziŭ rezoluția D-luĭ Cudalbu de pe petiția luĭ Danalache, și a ordonat să nu i se maĭ dea acestuia listele polițelor protestate.

Danalache, furios de treaba asta, a insultat și pe președinte și pe judecător, zicînd în gura mare, în grefa Tribunaluluĭ «că purtarea lor e o adevărată porcărie». Nemulțumit cu atîta, el a spus celor ce-l înconjuraŭ că, la eșirea din ședință, va cere socoteală magistraților.

Atuncĭ judecătorul de instrucție a dispus trimeterea luĭ în prevenție și darea în judecată pentru *ultragiŭ adus magistraților în exercițiul funcțiuneĭ lor.*

Insultătorul a fost condamnat la o lună închisoare. Și ast-fel Luceafărul Danalache, care pînă maĭ de ună-zi lucea prin publicitate pentru adevăr, va fi nevoit să lucească o lună între cele patru ziduri ale penitenciaruluĭ.

In jurul uneĭ crime

Crima săvîrșită la frontiera Vranceĭ, crimă despre care am vorbit în corespondența trecută, e învăluită de un mister greŭ de pătruns.

Am arătat una din versiunĭ, după care tînărul Sclavoni și servitorul care'l însoțea, fuseseră asasinațĭ de doĭ contrabandiștĭ ungurĭ. Iată și o altă versiune, datorită unuĭ circiumar din comuna Rîpile din Vrancea.

Circiumarul spune că ambele victime, căutînd urșĭ de-a lungul frontiereĭ, aŭ făcut cunoștință cu doĭ ofițerĭ ungurĭ, carĭ, și eĭ, doreaŭ să vîneze urșĭ.

După maĭ multe zile de căutărĭ zadarnice, traspatru vînătoriĭ s'aŭ întors în comuna Rîpile și-aŭ poponit la circiuma de acolo, punîndu-se la chef și petrecere, ca niște oamenĭ necăjițĭ și trudițĭ ce eraŭ.

Din una în alta, maĭ cu seamă că unul din ungurĭ, după spusa circiumaruluĭ, știa foarte bine romînește, s'a început o ceartă și tărăboiŭ între ceĭ patru tovarășĭ de vînătoare.

Unguriĭ aŭ plecat furioșĭ din circiumă, iar tînărul Sclavon i-a însoțit pînă în prag strigîndu-le; *daceți-vă draculuĭ, ungurĭ spurcațĭ ce sînteți!*

O zi după aceea, ceĭ doĭ romînĭ plecară iar după urșĭ, spre frontieră.

Unguriĭ, voind să-șĭ răzbune pe dînșiĭ, îĭ pîndeaŭ. De îndată ce-aŭ fost la o bătae de pușcă de frontieră, unguriĭ aŭ tras asupra lor și i-aŭ omorît pe loc. Sclavoni a fost împușcat într'o coastă și servitorul în spate.

De unde a aflat circiumarul toate acestea și maĭ cu seamă scena crimeĭ, asta nu se știe; e probabil că partea finală a acesteĭ povestirĭ e rezultatul uneĭ fantaziĭ neastîmpărate.

* * *

După cum am spus, procurorul a plecat la fața loculuĭ. Să sperăm că cercetările îĭ vor fi încoronate de succes și că culpabiliĭ vor fi descoperițĭ și prinșĭ dacă chiar nu sînt deja, conform versiuneĭ cu contrabandiștiĭ, pe care am dat'o în numărul trecut și care probabil e versiunea cea maĭ verosimilă.

* * *

Cadavrele celor asasinațĭ aŭ fost găsite cu un început de putrefacție și mîncate în mare parte de ciorĭ.

Foc.

RĂZBOIUL COREEAN

Londra, 25 Sept.—Agenția *Reuter* află din Șanghaĭ că din cauza temeriĭ că Japoneziĭ vor debarca pe teritoriul Chinezesc, oosturile de pe corăbile de răsboiŭ și din porturĭ aŭ fost întărite.

După știrile sosite de la frontiera Coreeĭ, Chineziĭ carĭ se concentraseră la Najgang aŭ părăsit această posiție și s'aŭ retras la Kaichan.

Circulă svonul la Șanghaĭ că autoritățile Chinezeștĭ se ocupă cu chestiunea închideriĭ treceriĭ de la Wu-Sung, ceea-ce ar face să înceteze navigațiunea la Șanghaĭ.

CHINA ȘI PUTERILE EUROPENE

Paris, 25 Septembrie. — Afară de încrucișătorul *Isly*, alte două *Alger* și *Dugnay Tracim* precum și o canonieră aŭ primit ordinul să plece în China pentru a întări escadra franceză, în vederea eventualităților răsboiuluĭ chino-japonez.

Colonia, 25 Septembrie. — După *Gazeta de Colonia*, s'aŭ început tratative în acest moment între Germania, Anglia și cele-lalte puterĭ în vederea măsurilor comune de luat pentru protecțiunea supușilor străinĭ din China.

Se prevede că puterile vor ajunge la o înțelegere în această privință.

Viena, 25 Septembrie.—*Fremdemblatt* desminte știrea răspîndită la Budapesta că o corabie de răsboiŭ austro-ungară va fi trimeasă, în Asia Orientală. Această știre este de o cam-dată prematură. Sînt puținĭ supușĭ austro-ungarĭ ce staŭ în China și se simt destul de protejațĭ prin presența corăbiilor germane.

Roma, 25 Sept.—Agenția *Stefani* află din Peking că în urma instrucțiunilor guvernuluĭ săŭ, ministrul Italieĭ în China a recomandat consululuĭ italian la Seul de a observa o neutralitate absolută și de a avea, ca și consulul englez, o condiută pur diplomatică și căutînd să limiteze pe cît va fi cu putință inconvenientele lupteĭ.

Ministrul Italieĭ a adresat consiliuluĭ din Peking o notă pentru a încerca să aducă guvernul Chinez la hotărîrĭ pacĭnice și a respins de asemenea pretențiunile guvernuluĭ Chinezesc exprimate în nota sa, carĭ limitează, pentru puterĭ, neutralitatea de navigațiune în apele Coreeĭ. Miniștriĭ Anglieĭ, Franțeĭ, Rusieĭ aŭ dat și eĭ un respuns analog cu al representantuluĭ Italieĭ.

STIRI MARUNTE

Convocare. — O întrunire se va ține mîine, Marțĭ, la orele 8 se ara în localul societățeĭ studenților *Unirea* (calea Plevneĭ, 17). Toțĭ studențiĭ universitarĭ sînt rugațĭ a lua parte la acea întrunire.

* * *

Sinucidere. — O servitoare anume Rosa, din strada Regală No. 10, a băut ierĭ o soluție de chibriturĭ în rachiŭ, în scop de a se sinucide. Nenorocita a fost dusă într'o stare disperată la spitalul Colțea.

* * *

Indoită crimă. — Azĭ noapte, servitoarea Eva Stoica din st[illegible] rada Panduruluĭ, luînd niște doctoriĭ băbeștĭ [illegible] pentru a avorta, a fost apucată de o dată de r[illegible] niște crampe oribile; doctorul chemat la nenor[illegible]ocita bolnavă nu speră s'o maĭ poată scăpa.

FOIȚA ZIARULUI *ADEVĂRUL*

11

WILHELM BERGSÖE

Nuvele italiene

PILLONE

Eŭ băuĭ și el urmă simplu, ca de obiceiŭ:

Ceea ce maĭ cu seamă mă mira în istoria asta aventuroasă, nu era prezența de spirit, nicĭ îndrăzneala luĭ Pillone — de astea cunoșteam sute de exemple — dar mă mira chipul în care scăpase de numeroșiĭ săĭ urmăritorĭ. In jos galeria se sfîrșea cu o fășie îngustă de țerm, semînat cu blocurĭ uriașe de piatră și, faptul că mă rugase să-ĭ arunc șapca tocmaĭ acolo, dovedea că într'acolo nu putea să-șĭ fi căutat o ieșire, care de alt-fel l'ar fi dus în mare.

«Spre partea din sus, galeria se sfîrșea cu intrarea la *villa morta* și de aci probabil se coborîse patrula de jandarmĭ, Nu rămînea prin urmare altă ieșire și se vede că el se ascunsese prin gangurile stîncilor. Dar, dacă scoteam din socoteală tocmaĭ gangul în care mă trimesese pe mine, cele-l'alte eraŭ așa de spațioase în cît nu pricepuĭ bine, cum putea el să fi găsit o ascunzătoare într'însele. Toată afacerea era și remase pentru mine o enigmă, care-mĭ ațîța cu atît maĭ mult curiositatea, cu cît mă gîndeam maĭ mult la dînsa—cu atît maĭ mult, cu cît cinstitul meŭ hangiu Nicolo mă asigura, că din galeriĭ iese numaĭ un singur canal, acuma zidit, și acesta ducea la cisterna vileĭ și e de mult plin de apa ploilor de toamnă.

«Mă încredințaĭ singur de adevărul ziselor sale, dar în colo nu-ĭ povestiĭŭ nicĭ luĭ, nicĭ altora întîlnirea mea minunată; pentru că aveam un presimțimînt tainic, că asta l'ar fi încurcat pe Pillone.

«Dar orĭ de cîte orĭ mă gîndeam la întîmplarea asta, mereŭ eram silit să întreb: cum a eșit el din galerie?

«Incă o bănuială era cu putință. Putea să fi eșit pe acelașĭ drum, pe care venise și, pentru a fi cu desăvîrșire sigur de bănuiala mea, închiriaĭ după cîte-va zile, cînd marea se liniști, o luntre și puseĭ să mă ducă la stînca numită «Degetul regeluĭ măreĭ», unde mă coborîĭŭ.

«Era o stîncă de lavă, căreia valurile, care o scăldaŭ de veacurĭ, îĭ dăduseră forma asta ciudată prin faptul că spălaseră părțile maĭ moĭ și stînca stătea acum cu vîrfurile eșite din apă ast-fel, în cît putuĭ sări de pe un «deget» pe altul. In chipul acesta ajunseĭ la un vîrf maĭ nalt, care, neted și acoperit cu muschiŭ, ducea tocmaĭ la malul drept și stîncos, unde acesta continua ca o potică îngustă de desuptul gureĭ galerieĭ, în care șezusem și lucrasem eŭ.

«Atîta putuĭ să înaintez; maĭ mult nu, pentru că aci se sfîrșea bancul, și dacă pe furtună și talazurĭ marĭ o fi fost greŭ să trecĭ peste stîncile acestea ascuțite, lunecoase, acoperite cu alge, era cu neputință să te întorcĭ pe acelaș drum. De pe banc în sus, spre gura groteĭ, un gimnastic isbutit putea ce-ĭ dreptul să se urce, punînd piciorul în spărturile numeroase ale stînceĭ; dar și drumul acesta era cu neputință de întrebuințat pentru întoarcere și nu rămînea de cît presupunerea, că Pillone s'a fost ascuns prin galeriĭ, într'un loc pe care noĭ nu l-am putut găsi.

«Părerea asta, împărtășită de toțĭ locuitoriĭ din *La Coçumella*, puse hanul nostru într'o neliniște și o grijă mare. Nicolo se înarmă pe sine și înarmă pe oameniĭ săĭ cu niște puștĭ cu cremene foarte nostime, pe care le căpătase de la primăria din Sorrent și cîte-va nopțĭ în șir se făcu de strajă și se sună din coarne de melcĭ, așa că toțĭ dulăiĭ din partea loculuĭ urlaŭ.

«Cînd în urmă Pillone nu se arătă, oameniĭ se liniștiră iar și după o trecere de opt zile lumea era atît de bine încredințată că el se sfărîmase de stîncĭ, în cît șapca luĭ cea roșie fu dăruită primărieĭ, care o atîrnă ca un trofeŭ de victorie. Numaĭ eŭ știam ceva maĭ mult de cît ceĭlalțĭ și totușĭ aproape nimic.

«Intr'o după ameazĭ iar mă coborîsem în beciurile pustiĭ ale stîncilor, pentru a face o aquarelă a uneĭ respîntiĭ, care era cu deosobire pitorească. Fundul era format de unul dintre altarele multicolare, așa de obicnuite la mează zi și care aci reprezenta, într'un cadru sculptat pe sfîntul Anton, primind de la Crists. copilul din brațele maiceĭ Domnuluĭ, aureola de sfînt.

«Icoana, care era foarte prețuită în partea loculuĭ și în fie-care Duminecă era împodobită cu florĭ și cunune proaspete, era săpată într'o tablă de lemn, care ajungea pînă la pămînt și peste dînsa era întinsă pe un cadru ieșit afară, care sĕmăna aproape cu o ușă, o rețea de sîrmă, pentru ca nimenĭ să n'o poată atinge.

«Abia-mĭ pusesem la cale văpselele, cînd observaĭ o broască țestoasă de cele cenușiĭ murdare, pe care le cunoșteam așa de bine din gangurile întunecoase ale vileĭ moarte. Ea ieși foarte încet de sub piciorul icoaneĭ și veni apoĭ sărind tocmaĭ spre mine. Mie mĭ-e greață de asemenea dihăniĭ și, fără devoe, îmĭ dăduĭ scaunul la o parte, pentru a o lăsa să treacă. După cîte-va minute văzuĭ alta și maĭ mare ieșind pe sub cadrul icoaneĭ și apoĭ alte treĭ, toate din acelaș loc—parcă era o magazie de broaște țestoase.

«Supărat, le împinseĭ încolo cu bastonul; dar după cîte-va minute iar primiĭŭ vizita uneĭ alte familiĭ de sub icoană. Lucrasem în diferite locurĭ din galerie și nu dă[illegible]dusem de dobitoacele astea—pentru ce [illegible]ies atîtea dintr'unul și acelaș loc?

«Mă sculaĭ, m[illegible]ă apropiaĭ de icoană și mă uitaĭ sub dî[illegible]nsa: era o spărtură largă între partea de jos a cadruluĭ și pămînt, dar alt nimic. O împrejurare mă puse în nedumerire. Pămîntul de lîngă icoană era cu mult ma[illegible]ĭ umed de cît în restul ganguluĭ și în [illegible] pămîntul acesta umed, verde, se afla ti[illegible]parul exact al unuĭ picior omenesc d[illegible]sculț așà de aproape de cadru, în cît cel [illegible] cu pricina trebuia să fi trecut prin icoană ca să poată pune piciorul acolo.

«Acuma lucrul mi se păru cu totul ciudat. In dosul icoaneĭ trebuia să se găsească un loc gol, de oare ce și umezeala și broaștele țestoase puteaŭ ieși de colo. Trăseĭ de grila de fier, zguduiĭ cadrul de lemn, dar ele nu se mișcară. De o dată îmĭ căzu privirea asupra mîineĭ întinse a copiluluĭ Christos și asupra areoleĭ prinse de dînsa; maĭ [illegible] semîna cu o clanță și mi se păru că fund[illegible]a din rețeoa de sîrmă, care se afla tocmaĭ în [illegible]ța areoleĭ, e maĭ mare și maĭ tare îndoită de cît cele-l'alte.

(Va urma)

CRONICA JUDICIARA

Banda falşificatorilor de bilete

Procesul acesta, despre care am maĭ vorbit în numărul trecut, a ocupat două zile ale Curțeĭ cu jurați. In prima zi, o primă ședință a fost ocupată cu interogatorul acuzaților, iar ședința de noapte cu ascultarea nenumeraților martorĭ.

In ziua a doua aŭ început pledoariile. Dintîiŭ a vorbit D. Lascar, din partea Băncei Naționale, ca parte civilă. Apoĭ D. procuror Zamfirescu a pronunțat un lung rechizitoriŭ, stabilind toate punctele acuzăreĭ. La urmă însă, a găsit de cuviință să facă un istoric al pedepselor care loveaŭ în trecut pe falşificatori:

— La Grecĭ, Domnilor, pedeapsa era..., la Romanĭ, Domnilor..., la Cartaginezĭ...

Dar Nenea Iancu Decalitru i-a tăiat firul strigînd în mijlocul ilarităţeĭ generale:

— Las', Domnule, că pe atuncĭ nu eraŭ bilete de bancă.

Apoĭ începură pledoariile celor 12 avocațĭ aĭ apărăreĭ, care încercară să-şĭ arunce răspunderea inițiativeĭ şi a fabricăreĭ biletelor de la unul la altul.

După istovirea acestuĭ torent de elocvență, președintele Curțeĭ puse juraților întrebările. Principalele întrebări eraŭ: dacă a falşificat, dacă a provocat la falşificare, dacă a pus în circulație.

Pe la ora unu de noapte, juriul prin D. Mandrea prim jurat, işĭ aduse verdictul.

El era negativ pentru Pretorian și popa Niculescu, afirmativ pentru toțĭ ceĭ l'alțĭ variind însă pentru fie-care. Toțĭ beneficiaŭ de circumstanțe atenuante afară de W. Albrecht, considerat ca promotor.

După cetirea acestuĭ verdict, acuzațiĭ se prăbuşiră pe bancă, plîngînd, iar în sală femeia luĭ Popian și a părintelui Brătescu leşinară.—D-rul Minovicĭ şi juratul Calalb le dădură îndată îngrijirile medicale.

Curtea apoĭ pronunță pedeapsa:

W. Albrecht la 20 anĭ reclusiune, Popian şi Görner la cîte 5 anĭ reclusiune.

Popa Brătescu, Popa Predea şi Klusek la un an.

Pretorian şi Popa Niculescu fură liberațĭ.

In fine toțĭ condemnațiĭ fură osîndițĭ să maĭ plătească 500 leĭ daune Banceĭ Naționale.

La urmă se făcu o colectă pentru nenorocita femeiă luĭ Popian, care remîne pe drumurĭ cu 13 copiĭ.

Circiob

CHESTIILE RELIGIOASE ÎN UNGARIA

Proiectul «liberuluĭ exercițiŭ al religiuneĭ», luat în considerare cu majoritatea de un vot de Camera magnaților ungurĭ, a căzut totuşĭ la discuția pe articole.

După ce se primiseră două articole, la al treilea, privitor la facultatea de a se declara cine-va fără confesiune, majoritatea a avut-o opoziția (122 voturĭ contra 95).

Telegrama care ne dă această veste adaogă că guvernul unguresc e decis, cu toate acestea, a propune Camereĭ magnaților continuarea discuțieĭ asupra proiectelor religioase şi azĭ, lunĭ, se va discuta proiectul de lege privitor la recepțiunea evreilor.

HOLERA

St.-Petersburg, 25 Sept. — *Buletinul Holereĭ*:

Petersburg, de la 30 Sept. la 5 Oct. 25 cazurĭ 16 decese.

Ținutul Varşovia, de la 21 la 30 Sept. 6 cazurĭ 6 decese.

Basarabia, de la 16 la 29 Sept. 300 cazurĭ 130 decese.

Podolia de la 23 la 20 Sept. 2 % casurĭ 192 decese.

EDIȚIA A TREIA

ULTIME INFORMATIUNI

O nouă păcătoşie

Din sorginte autorizată ni se afirmă, că refugiatul politic, D. Aurel C. Popovicĭ, condamnat la patru anĭ de închisoare ungurească, a fost citat pe azĭ la consulatul Austro-Ungar prin prefectura poliţieĭ Capitaleĭ.

Faptul este de o mare gravitate, căcĭ se impune întrebarea: de cînd oare prefectura poliţieĭ Capitaleĭ s'a pus direct în serviciul consulatuluĭ austro-ungar, ocolind autoritățile de drept în asemenea cestiunĭ, adică pe ministerele de externe şi de interne? Există oare de fapt jurisdicțiunea consulară austro-ungară în țară?

De alt-fel ni se asigură, că D. Aurel C. Popovicĭ refuză să se prezinte la consulatul austro-ungar.

O mare mişcare prefectorială se va face în cursul acesteĭ săptămînĭ. Viitorul consiliŭ de miniştri, care se va întruni Miercurĭ, va discuta înlocuirea a zece prefecțĭ.

Procesul bandiților Zdrelea, Măruntelu şi tovarăşiĭ săĭ, se va judeca în ziua de 8 Octombre înaintea Curțiĭ cu jurați din Capitală.

Afară de încetările de plățĭ relevate în numărul nostru de Simbătă, se asigură, că alțĭ treĭ toptangiĭ de manufactură, un fabricant şi douĭ agențĭ de maşinĭ agricole din Capitală, aŭ încetat plățile.

Criza comercială în Capitală creşte din ce în ce maĭ mult, amenințînd casele cele maĭ solide.

La 1 Octombre începe concursul pentru catedra de clinică infantilă de la facultatea de medicină din Bucureştĭ.

Concursul se ține la Iaşĭ şi promite a fi foarte interesant, de oare-ce afară de doctorul Tomescu şi alțiĭ, maĭ ia parte la dînsul unul din cunoscuțiĭ medicĭ din Capitală, D. Dr. Schachman.

Lupta va fi aprigă.

Regele va veni Jouĭ saŭ Vinerĭ în Capitală împreună cu principele de Saxa Meiningen şi ducele Alfred de Saxa-Coburg.

Ziarele ungureştĭ discută instituirea unuĭ tribunal special pentru a judeca procesele de presă ale ziarelor romîneştĭ de peste munțĭ.

Gazetele ungureştĭ şi în special *Ellenzék* din Cluj, sînt nemulțămite de Curtea cu jurațĭ din Cluj, care aplică pedepse micĭ ziariştilor romînĭ.

Maĭ mulțĭ comercianțĭ marĭ s'aŭ întrunit erĭ după amiazĭ la Camera de comerț pentru a protesta în contra acelora, carĭ răspîndind ştirĭ falşe, compromit reputația pieţeĭ Capitaleĭ şi în special solvabilitatea maĭ multor marĭ case comerciale.

Intrunirea a hotărît să se redacteze un memoriŭ asupra situațieĭ comerciale şi financiare a pieţeĭ Capitaleĭ, pentru a linişti ast-fel pe creditoriĭ din streinătate.

In acelaşĭ timp s'a hotărît, ca să se avizeze marile case de băncĭ din străinătate să ceară referințe asupra solvabilitățiĭ comercianților din Capitală, carĭ le cer împrumuturĭ, numaĭ de la Camera de comerț.

Faimosul proces dintre D-niĭ general George Catargiu şi Baron Walberg, se va judeca Jouĭ la tribunalul din Capitală.

Mişcarea studenţilor

De la un alt grup de studențĭ din Iaşĭ primim spre publicare următoarea declarație:

Sub-semnațiĭ studențĭ aĭ Universitățeĭ din Iaşĭ nefăcînd parte din nicĭ un grup politic, față de măsurile luate de a stingeni sărbătorirea tinerilor Romînĭ din țările subjugate invitațĭ de camaraziĭ lor din Romînia liberă a visita capitala noastră;

față cu nelegiuirile şi sălbăticiile întrebuințate pentru a sfărîma o manifestare în favoarea causeĭ naționale, pornită din adîncul sufletuluĭ patriotic al tinerimeĭ universitare romîne;

față cu arestările făcute;

față cu maltratările îndurate de aceĭ carĭ sunt încălzițĭ de sfîntul ideal al neamuluĭ romînesc, care ascultă de glasul conştiințeĭ lor numaĭ şi dispreţuesc pornirile barbarilor vrăşmaşĭ de veacurĭ aĭ existențeĭ noastre ca națiune;

protestăm în potriva barbariilor exercitate în noaptea de 14 Septembrie de aceĭ puşĭ a respecta drepturile noastre dobîndite prin truda uneĭ generațiĭ neobosite, şi de a păstra neştirbit prestigiul poporuluĭ romînesc şi

ne asociem în totul la resoluțiunea aclamată în ziua de 18 Septembre de patriotica studențime şi bravul popor al Capitaleĭ.

Mihaĭ Vîrnav, G. Levaditi, Cernătescu V., N. Ganea, Traian Dumitriu, S. Paladi, V. Tudoreanu, G. A. Baronzi, G. Botez, A. Bălăceanu, C. Manciu, C. Antoniade, At. Drăghicĭ. T. Popovicĭ, S. Micu, G. Liteanu, N. Ionescu, S. Z. Simionescu, C. Briveceanu, T. Iacob, V. A. Frunztti, V. C. Dumitriu, Al. Petroni, D. Vasiliu, Ionescu Theodor, M. Ştubeiu, G. Dornescu, C. Bose, G. Moisiu, D. Voinescu, E. Botez, D. Brăescu, C. Vasiliu, N. Doca.

CONGRES DE SOCIOLOGIE

La Paris s'a întrunit, zilele aceste, într'un congres maĭ mulțĭ învățațĭ, care se ocupă cu sociologia.—Scopul acestuĭ congres este de a afirma existența şi utilitatea uneĭ ştiințe sociale.

Printre principaliĭ participanțĭ la acest congres remarcăm pe sir Iohn Lubbock renumitul antropolog, Gumpovicz autorul cărțeĭ *La lutte des races*, Novikoff savantul profesor de la Odesa, Tarde autorul multor lucrărĭ asupra criminalitățeĭ, Kovaleski Worms.

Dintre lucrările de mare valoare cetite în congres, cea care a făcut maĭ mare sensație a fost memoriul cetit de deputatul italian E. Ferri, autorul *Sociologieĭ criminale*. Acest memoriu asupra sociologieĭ se încheia cu următoarea frază:

«Sociologia orĭ va fi socialistă, orĭ nu va fi».

INCHIDEREA DELEGAȚIILOR AUSTRO-UNGARE

Budapesta, 25 Septembre. — Azĭ s'a ținut şedința de închidere a delegațiunilor ungare. După ce s'a constatat conformitatea deciziunilor ambelor delegațiunĭ, D. de Kalay a exprimat, din ordinul împăratuluĭ, mulțumirile împăratuluĭ către delegațiunĭ pentru zelul lor. Ministrul le-a exprimat apoĭ mulțumirile guvernuluĭ comun.

Preşedintele, D. Tisza, a mulțumit guvernuluĭ pentru explicațiunile sale, maĭ cu seamă în privința politiceĭ străine prudente a D-luĭ de Kalnoky, ale căruĭ silințe tind la consolidarea bunelor relațiunĭ cu toate statele Europeĭ, ocrotind tot de odată interesele şi prestigiul Austro-Ungarieĭ. D. Tisza a constatat că tripla alianță nu s'a modificat de loc, că micile state din Sud-Est se desvoltă prin ele înşişĭ. D-sa a relevat desvoltarea provinciilor ocupate şi consolidarea armateĭ şi a marineĭ, grație uneĭ administrațiĭ prevăzătoare, şi a sfîrşit strigînd: Trăiască Regele!

ULTIME TELEGRAME

Roma, 25 Septembre.—Ziarele anunță că o bombă explosibilă cu un fitil stins a fost găsită pe o fereastră a palatuluĭ poliţieĭ la Milan. Din fericire explozia nu s'a produs. S'aŭ făcut maĭ multe arestărĭ.

Viena, 25 Septembre.—S'aŭ făcut manifestațiĭ la Brünn şi la Linz de către maĭ multe sute de lucrătorĭ în favoarea sufragiuluĭ universal. Eĭ aŭ parcurs străzile cele maĭ frecuentate strigînd: *Trăiască munca! Trăiască sufragiul universal!* Ordinea n'a fost turburată.

Badajos, 25 Septembre. — Ştirĭ din Portugalia anunță că maĭ mulțĭ ofițerĭ de marină atinşĭ de un pasagiŭ al discursuluĭ tronuluĭ aŭ adresat țăreĭ un manifest anonim de protestare. Tipăritorul manifestuluĭ a fost arestat. Se vor lua şi alte măsurĭ disciplinare. Se vorbeşte despre demisiunea ministruluĭ de marină.

ŞTIRI TEATRALE

Opera italiană.—Representațiile trupeĭ de operă italiană vor începe la 15 Octombrie la Teatrul liric.

Personalul trupeĭ e următorul:

Prime done soprani: D-na Edvige Malpieri, D-ra Lucrezia Ştefănescu, D-ra Hjorck Beatrice şi D-ra Sangiorgi;

Mezzo-soprani şi contralte: D-ra Petich Marie, D-ra Ida Fornari, D-ra Nelly Sgarzi, D-ra Torchi Maria.

Tenori primĭ: D. Sottocornolo Enzo, D. Gordini Gius, D. Castaldi Enrico.

Baritoni: D. Guarini Ferdinando, D. Fiesoli Pietro, D. Babischoff Nicola.

Başĭ: D. Gandolfi Ettorre, D. Fabbri Boesmo Francesco.

Rolurĭ secundare: D-nele Petrovich Ginevra, Geli Concetata.—D-niĭ Petrovich Marcello, Geli Francesco, Pane Fortunato.

Şeful de orchestră: Cav. Fornari Vincenzo; *Şeful decor*: Carlo Bianchi.

Repertoriul va coprinde următoare *opere noĭ*: *Manon Lescaut*, de Massenet, *Zuma*, de V. Fornari, *Guarany*, de Gomez, *Luisa Miller*, de Verdi.

Alte opere: Pagliacci (Leoncavallo), Cavalleria Rusticana, Faust, Mignon, Pescatori di Perle, Carmen, Gioconda, Ernani, Rigoletto, Ballo în Mascera, şi altele din repertoriul cunoscut.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

POEZIĬ
de
ARTUR STAVRI

E un volum elegant tipărit şi de o necontestabilă valoare literară.

De vînzare la toate librăriile. Depozitul general la Librăria Carol Müller, Bucureştĭ.

* * *

In curînd va eşi de sub tipar un volum de poesiĭ intitulat *Din vravurĭ*, de D. N. Burlănescu-Alin.

Volumul va coprinde 160 pag. şi va costa 2 leĭ.

* * *

Cărțĭ apărute în editura librărieĭ *Carol Müller*:

Souvenir de Bucarest.—Un frumos album lucrat în colorĭ, cu peste 20 vederĭ din Bucureştĭ; *Vlahuță A.* — Dan, Curentul Eminescu; *Hajdeŭ B. P.* — Ion Vodă cel cumplit, ediția II-a ilustrată; *Coppée F.* — Poveste tristă, Roman tradus de D. Stăncescu; *Dobrogeanu-Gherea.* — Literatură şi Ştiință, volumul II; *Michailescu St. C.* — Incercărĭ critice asupra învățămîntuluĭ nostru primar, studiŭ didactic şi sociologic, ediția II-a; *Praja I. V.* (Inspector şcolar) — Cartea de Aritmetică, p. cl. II prim. (cartonat), Povățuitor la Cartea de Aritmetică; — *Bebel A.*—Femeea în trecut, present şi viitor; *Livescu I. Ioan.*— Angeriĭ luĭ Rafael, Fantasie originală în versurĭ în 3 acte; *Lohmeyer M.* — Un noŭ mijloc pentru a preda copiilor limba germană cu o prefață de D. Gr. Tocilescu (cartonat); *Demetrescu A.* — Particularitățĭ ale limbeĭ franceze, Galicisme, Proverbe, Maxime, Barbarisme; *Dan..lbasa A.* — Artă pentru Artă, ediția III; *Cionca I.* — Conducătorul copiilor la scriere şi citire, (cartonat). Sub presă: *Morțun, Roman, Vlahuță.*

CORESPONDENȚĂ

Ni s'a făcut adese orĭ întrebarea următoare: Care este cea maĭ bună preparațiune de chinină? Găsim răspunsul într'un ziar medical foarte stimat: Cea maĭ bună preparațiune de chinină este aceea care întruneşte toate principiele active ale acesteĭ scoarțe eliminînd toate produsele inerte saŭ iritante ce coprinde. Această preparațiune a fost realizată de **Vinul de Quivion** al luĭ Labarraque membru al Academieĭ de Medicină din Paris» (*La France medicale*).

La administrația acestuĭ ziar hîrtie maculatură

Tipografia «Nouă», Gr. Penelescu, Pasagiul Băncei Naționale, 19.

Tipărit pe hîrtie din fabrica LETEA